

**ГУМАНІТАНО-ПЕДАГОЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Циклова комісія викладачів філологічних дисциплін

Художня література для дітей

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ
САМОСΤІЙНОЇ РОБОТИ**

**для студентів
денної форми навчання
спеціальності 035 Філологія**

**Спеціалізація 035.01 Українська мова та література
ОС Молодший бакалавр**

Мукачево 2021

УДК 378.147:82-93(072)

*Розглянуто та рекомендовано до друку Науково-методичною
радою Мукачівського державного університету
протокол № 6 від «13» грудня 2021р.*

*Розглянуто та схвалено на засіданні предметної (циклової)
комісії викладачів філологічних дисциплін,
протокол № 4 від «3» листопада 2021р.*

Рецензент: Розман І.П., к.пед.н., доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання МДУ

Художня література для дітей: методичні рекомендації до проведення самостійної роботи для студентів денної форми навчання спеціальності 035 Філологія Спеціалізація 035.01 Українська мова та література ОС Молодший бакалавр/ Укладач О.Т. Заяць. – Мукачево: МДУ, 2021. – 45с. (1,2 друк.арк).

Видання містить передмову, перелік питань для самостійної роботи, методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів, орієнтовний перелік питань до іспиту, список рекомендованої джерел.

Призначене для використання студентами в процесі виконання самостійної роботи. Методичні рекомендації розроблені у відповідності до програми дисципліни «Художня література для дітей ».

© ВСП ГПФК МДУ, 2021 рік
© Заяць О.Т. 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ СРС.....	6
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....	12
ТЕМАТИКА САМОСТІЙНИХ РОБІТ	15
КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	35
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ ..	37
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	43

Вступ

Самостійна робота є невід'ємною частиною навчального процесу й основою пізнавальної діяльності студента. Метою методичних вказівок є конкретизація самостійної роботи студента для всебічного підвищення рівня знань, раціоналізації процесу підготовки, виконання і захисту роботи, єдності навчальної та науково-дослідної роботи.

Засвоєння курсу «Художня література для дітей» відповідно до програми передбачає самостійне опрацювання студентом літературних джерел, вивчення теоретичних питань тем, виконання практичних завдань, написання рефератів, есе.

Навчальні завдання за кожною темою містять перелік питань, літературних джерел і практичних завдань.

Викладач спрямовує і контролює самостійну роботу студента, встановлює час консультацій та термін виконання самостійної роботи за відповідною темою.

Метою самостійної роботи є поглиблення знань з окремих тем та проблем курсу. Самостійну роботу студенти проводять на матеріалах, які винесені на практичні заняття, а також практичне дослідження мовного матеріалу.

Самостійна робота студентів з курсу «Художня література для дітей» покликана прищеплювати і утримувати бажання читати, розвивати уміння сприймати літературний твір як явище мистецтва слова, підняти загальну освіченість студентів: набуття ними базових знань з художньої літератури для дітей, необхідних для повноцінної інтеграції в суспільство на різних рівнях; ознайомити студентів з розвитком художніх форм літератури, формувати навички та розвивати вміння здійснення науково-дослідної роботи, пов'язаної з підготовкою доповідей, рефератів, тез, усних та письмових відповідей.

Зміст курсу (дисципліни) є доступним і розрахований на засвоєння його кожним студентом. Основним завданням викладача є формування у студентів відповідних теоретичних та творчих знань, надання їм практичної спрямованості та формування вміння використовувати їх як у практичній діяльності, так і в житті загалом. Загальними завданнями оцінювання є: визначення рівня навчальних досягнень студентів, стимулювання їх мотивації до здобуття знань, визначення рівня здібностей студентів, їх потреби у додатковому навчанні, виставлення відповідної оцінки.

Для оцінювання процесу та результатів вивчення художньої літератури для дітей розроблені чіткі критерії, відповідно до яких виставляється оцінка, і використовуються при цьому такі методи, як: усне опитування, тестування, оцінювання виконання творчих завдань тощо.

Перевірка виконання плану самостійної роботи проводиться на практичних заняттях та під час консультацій.

При виконанні плану самостійної роботи студенту необхідно опрацювати теоретичний матеріал у підручниках і посібниках, вказаних у бібліографічному списку, та виконати запропоновані практичні завдання з відповідних тем.

Виконаний самостійно практичний матеріал студент подає для звіту у формі письмових вправ (тестів), таблиць і мовних презентацій.

Якщо виникають труднощах з тих чи інших питань дисципліни або теми в цілому, студент може звернутися за консультацією до викладача, який читає цю дисципліну.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ СРС

З урахуванням змісту, цілей та завдань, що вирішуються у процесі СРС з дисципліни «Художня література для дітей» вирізняються три її основних види:

- I** – СРС, що забезпечує підготовку до поточних аудиторних занять і вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання;
- II** – пошуково-аналітична робота;
- III** – творча робота.

Види та форми СРС.	Форма контролю та звітності
<i>I. Підготовка до поточних аудиторних занять</i>	
1.1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, обов'язкових та додаткових літературних джерел	1.1. Активна участь у різних видах аудиторних занять
1.2. Вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання	1.2. Перевірка правильності виконаних завдань під час консультацій та аудиторних занять
1.3. Виконання домашніх завдань, написання рефератів, есе, підготовка доповідей	1.3. Перевірка правильності виконання завдань, написання рефератів, заслуховування доповідей
1.4. Виконання та письмове оформлення завдань, тестів	1.4. Перевірка правильності виконання завдань і тестів під час аудиторних занять та консультацій

1.5. Підготовка до семінарських, практичних занять	1.5. Активна участь у семінарських, практичних заняттях
1.6. Підготовка до контрольних заходів (контрольних робіт) та інших форм поточного контролю	1.6. Написання та перевірка контрольної роботи, тестування тощо
1.7. Підготовка до виконання комплексної контрольної роботи (ККР)	1.7. Виконання ККР
1.8. Підготовка до виконання директорської контрольної роботи (ДКР)	1.8. Виконання ДКР
1.9 Підготовка до підсумкового (семестрового) контролю .	1.9. Екзамен (залік)

ІІ. Пошуково-аналітична робота

2.1. Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою	2.1. Доповідь за підготовленими матеріалами та їх оцінювання на аудиторних заняттях
2.2. Аналітичний розгляд наукових публікацій	2.2. Доповідь та обговорення результатів виконаної роботи під час аудиторних занять
2.3. Аналіз конкретних практичних ситуацій, підготовка до участі у ділових, кейсовых іграх, виконання ситуаційних вправ і т. п.	2.3. Участь у ділових, кейсовых іграх, виконання ситуаційних вправ тощо
2.4. Практикум з навчальної дисципліни з використанням комп'ютерного програмного	2.4. Перевірка правильності виконання завдань

забезпечення	
III. Творча робота	
3.1. Участь у конференціях, семінарах, круглих столах тощо	3.1. Доповіді конференціях, семінарах, круглих столах тощо
3.2. Підготовка публікацій (статей, тез тощо)	3.2. Обговорення з викладачем підготовлених матеріалів, подання до друку
3.3. Створення проектів, презентацій	3.3. Використання матеріалів у звіті з виконаної творчої роботи
3.4. Підготовка до участі у конкурсах, олімпіадах,	3.4. Участь у конкурсі студентських творчих робіт

Для реалізації СРС у процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують завдання різних типів і рівнів складності. Студенту пропонуються типи завдань, які передбачають отримання матеріального результату.

Перший рівень СРС забезпечує засвоєння предметних знань, основних понять та термінів, видів та способів діяльності, формування навичок, умінь, але не передбачає самостійного застосування набутого.

Другий рівень СРС формує певні навички та вміння самостійно застосовувати засвоєні знання для виконання певних завдань:

- виконання завдань, тестів, розв'язання ситуацій за лекційними матеріалами теми;
- підготовка контрольних запитань для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу теми;

- узагальнення теоретичних матеріалів за допомогою опорно-інформаційних схем;
- підготовка письмових робіт аналітичного характеру за тематичними матеріалами (рефератів, роз'яснень, консультацій) тощо.

Третій рівень передбачає самостійний інформаційний пошук, прийняття самостійних рішень та творчий рівень застосування набутих знань, навичок, умінь: підготовка тез доповіді, пропозицій, роз'яснень щодо практик застосування тощо.

Перевага надається завданням, які забезпечують алгоритмічно-дійовий та творчий рівень засвоєння знань, серед яких: завдання творчого характеру, вміння аналізувати ситуації, випадки. Факт виконання таких завдань свідчить про прагнення студентів до самореалізації та професійної рефлексії в процесі навчання.

У процесі самостійної підготовки до практичних занять студенти повинні опрацювати прослуханий лекційний матеріал, всеобічно розглянути зміст питань, що виносяться на заняття, опрацювати навчальну літературу, опрацювати питання, які винесені на самостійне вивчення. Перевірку засвоєння знань студенти здійснюють за допомогою контрольних питань для опрацювання лекційного матеріалу і підготовки до практичних занять, які охоплюють основні положення, що підлягають засвоєнню студентами відповідно до кожної теми дисципліни.

Кожна тема, яка виноситься на самостійне вивчення, передбачає кілька практичних і тестових завдань.

Практичні завдання включають в себе підготовку до тематичних колоквіумів, написання рефератів та доповідей за заданими темами, тестові завдання.

Окрему увагу слід приділити засвоєнню рекомендованої основної та додаткової літератури за кожною темою.

Одним із важливих засобів у засвоєнні знань є написання рефератів. Написання реферату повинне починатись із складання продуманого змісту, який складається зі вступу, 2–3 розділів, які можуть ділитись на підрозділи. У вступі визначається мета і завдання, об'єкт і предмет дослідження, практичне і теоретичне значення теми.

В основній частині розкривається зміст досліджуваної проблеми.

Робота повинна завершуватись висновками, в яких викладаються основні результати дослідження.

Організація СРС

Організація СРС повинна здійснюватися із дотриманням наступних вимог:

1. Обґрунтування мети завдань у цілому і конкретного завдання зокрема.
2. Відкритість і загальна оглядовість завдань. Всі студенти повинні знати зміст завдання, мати можливість порівняти виконані завдання в одній та різних групах, проаналізувати правильність і корисність виконаної роботи.
3. Надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи.
4. Надання можливості студентам виконувати індивідуальні, творчі роботи, що відповідають умовно-професійному рівню засвоєння знань, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань.
5. Здійснення індивідуального підходу при виконанні самостійної роботи. Індивідуальні завдання можуть виконувати за бажанням всі студенти або окремі з них.

6. Нормування завдань для СРС, яке базується на визначенні затрат часу і трудомісткості різних її типів.
7. Підтримання постійного зворотного зв'язку із студентами в процесі здійснення самостійної роботи.

Вимоги до СРС

Завдання для СРС повинні відповідати вимогам:

1. *Професійна результативність* - формулювання завдання, яке має професійне спрямування.
2. *Продуктивність* – передбачає отримання певного результату.
3. *Конструктивність* – наявність визначеної структури завдання-задачі: мета, вихідні дані, умови.
4. *Когнітивність* – перевага розумових дій над психомоторикою у процесі розв'язання завдання.
5. *Самостійність* – переважна кількість дій студента мають бути самостійними.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів здійснюється за кількома **типами**:

1. *Самостійна робота з лекційним матеріалом* — це самостійне позаудиторне письмове виконання ряду завдань для засвоєння навчального матеріалу на рівні «відтворення» і «розуміння».

Можливі завдання:

- конспектування, реферування, анатування рекомендованої літератури;
- формулювання висновків і підсумків;
- відповіді на запитання і самостійне формулювання запитань до навчальної теми;
- заповнення таблиць;
- креслення структурно-логічних схем;
- складання термінологічних словників, покажчиків;
- наведення прикладів, опис ситуацій;
- завдання на аналіз, синтез, доведення, порівняння, класифікацію, узагальнення, конкретизацію, інтерпретацію теоретичного матеріалу.

2. *Самостійна робота по підготовці до практичних занять та закріпленню їх результатів* — самостійне позаудиторне письмове виконання ряду завдань для засвоєння навчального матеріалу на рівні «застосування» і «створення».

Можливі завдання:

- аналіз і вирішення ситуацій;
- спостереження;
- експерименти;
- підготовка до мікровикладання.

3. *Робота на семінарських заняттях* — індивідуальне чи групове виконання ряду завдань під керівництвом викладача на

рівні засвоєння навчального матеріалу «застосування» і «створення».

Можливі завдання:

- дискусії і бесіди;
- виступи з доповідями та рефератами;
- вирішення задач і ситуацій;
- спостереження;
- експеримент;
- дидактичні ігри,

4. *Контрольна робота* — індивідуальне чи групове виконання ряду контрольних завдань для перевірки реалізації навчальних цілей — досягання запланованих рівнів засвоєння навчального матеріалу теоретичного і практичного блоків тем.

Можливі завдання:

- дидактичні тести;
- усні і письмові відповіді на запитання;
- аналіз і вирішення ситуацій;
- співбесіди;
- звіти з самостійної роботи.

5. *Самостійна підготовка окремих питань програми*, що не викладаються на лекціях – це самостійне опрацювання ряду завдань для засвоєння навчального матеріалу на рівні «відтворення» і «розуміння».

Можливі завдання:

- написання рефератів, есе;
- укладання презентацій;
- створення власних висловлювань.
- вивчення напам'ять;

№ з/п	Вид самостійної роботи	Форми контролю
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	Опитування, заслуховування
2.	Підготовка до практичних занять, нових літературних джерел з метою поглиблення розглянутих проблем, закріплення та поглиблення одержаних на лекціях знань	Виконання завдань та тестів, експрес-контроль
3.	Підготовка семінарських занять Розмایття тематики творчості митця.	Захист рефератів
4	Підготовка та виконання контрольного заходу відповідно до основних розділів курсу. Написання контрольної роботи.	Контрольна робота
5.	Опрацювання окремих питань програми, що не викладаються на лекціях.	Виступ, інформація, використання ІКТ

Результати самостійної роботи студентів перевіряються контролем поточних знань через опитування на семінарських та практичних заняттях, а також тестуванням з урахуванням відвідування студентом лекцій та наявності конспекту лекційного матеріалу.

Тематика самостійних робіт

№ п/п		Всьо го	Форма контролю
Змістовий модуль 1. Зародження і розвиток дитячої літератури.			
1.	Видатні діячі культури про роль книги у вихованні дітей.	2	Презентація
2.	Легенди, перекази, притчі.	2	Розповідь легенд
3.	Фольклорна основа «Повісті минулих літ».	1	Реферат
4.	Вплив життя та творчості Григорія Сковороди на формування юної особистості.	1	Фронтальне опитування
Змістовий модуль 2. Основні тенденції розвитку літератури для дітей I та II пол. XIX ст.			
1.	Відродження трагічної долі матері й дитини за часів кріпацтва у віршах та поемах Тараса Шевченка «Катерина», «Наймичка», «Сон».	3	Уривок напам'ять
2.	Олена Пчілка - фольклорист, член-кореспондент АН України (1928). Літературна премія ім. Олени Пчілки, заснована видавництвом «Веселка»	3	Презентація
3.	Погляди І. Я. Франка на освіту і виховання (статті «Женщина-мати», «Байка про байку»).	2	Виписування тез статей, есе

4.	Літературні казки Б. Грінченка «Два морози», «Три бажання».	1	Складання сюжетного плану
5.	Книга Олександра Олеся «Княжа Україна» - захоплююча мандрівка по шляху історії Київської Русі.	2	Рецензія

**Змістовий модуль 3.
Українська література для дітей I пол. ХХ ст.**

1.	Образ малого Тарасика (Шевченка) в оповіданні С. Васильченка «У бур'янах».	2	Складання плану до оповідання
2.	Північні оповідання М. Трублаїні «Волохан», «Малий посланець», «Крила рожевої чайки». Пригодницькі сюжети повістей і оповідань «Пустуни на пароплаві», «Лахтак».	3	Реферат Буктрейлер
3.	Г. Тютюнник. Повість «Вогник далеко в степу».	2	Презентація
4.	Тематика, мотиви поезії для дітей Платона Воронька, Грицька Бойка, Тамари Коломієць, Дмитра Білоуса.	3	Читання напам'ять, реферат
5.	Фольклорні та історичні мотиви у творчості О. Паламарчука. Притчі-казки «Таємниця майстерності», «Притча про правду», «Корінь життя», «Шлях до істини», «Козацький рід».	3	Літературно-художній аналіз

6.	Огляд творчості Лідії Повх, Василя Шкірі, Юрія Шипа., Галини Малик.	3	Рецензія
----	---	---	----------

**Змістовий модуль 4.
Зарубіжна література**

1.	Аналіз казок Шарля Перро «Червона шапочка», «Хлопчик-мізинчик»	1	Літературно-художній аналіз
2.	Порівняння казок Шарля Перро та братів Грімм.	1	Реферат
3	Своєрідність казок Г.К. Андерсена «Свинопас», «Соловей», «Нове вбрання короля».	1	Тести
4	Вплив світу дорослих на дитячі стосунки у повісті Марка Твена «Пригоди Тома Соєра».	2	Характеристика образів
5	Підготовка до контрольної роботи.	1	
6	Підготовка до іститу	30	

**Змістовий модуль 1.
Зародження і розвиток дитячої літератури**

Тема. Видатні діячі культури про роль книги у вихованні дітей.

Завдання.

1. Підготувати влучні цитати видатних діячів культури та літератури про роль книги у житті людини та вихованні дітей.
2. Укласти презентацію.

Форма контролю: презентація.

Література:

1. Білецький Д.М., Мурлич В.Х. Дитяча література. - К., 1967.
2. Веселка. Антологія художньої літератури для дітей, т.І.П.-К, Дитвидав, 1960.
3. Зубарева О.О. Детская литература. - М., «Просвещение», 1985.
4. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література. Посібник. - К., 1998.
5. Рідне слово. Хрестоматія. У 2 ч. /Упорядник Варавкіна З.Д., Мовчун А.І. та інші - К, 1999.
6. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2 ч. /Упорядник Луценко І.А., По долинний А.І. та інші - К., 1992.
7. Українська дитяча література. Хрестоматія критичних матеріалів, - К., «Радянська школа», 1962.

Тема. Легенди, перекази, притчі .

Завдання.

1. Записати перекази, легенди, притчі.
2. Підготувати творчий переказ легенд, переказів, притч рідного міста (села).

Форма контролю: усний переказ.

Література:

1. Воропай О. Звичаї нашого народу у 2 т. - К, 1991.
2. Дитячий фольклор. - К., 1984.
3. Історія України для дітей. - К., 1992.
4. Калуська Л. Чарівна скринька. - Ів.-Франківськ, 1995.
5. Поліщук Ф. Вивчення усної народної творчості. - К., 1978
6. Українська дитяча література Хрестоматія у 2 ч. /Упорядник І.А.Луценко та ін. - К, 1992.

7. Килимник С. Український рік в народних звичаях в історичному освітленні У 2 т. - К, 1994
8. Українська минувшина /Упорядник Пономарьов А. Артюх Л. та інші. -К, 1993
9. Лозко Г. Українське народознавство - К., 1995. Таланчук О. Українські народні думи та історичні пісні -К, 1990.
10. Козубовська І.В. Як учитъ народна мудрість // Рідна школа. – 1993. – №2. – С. 22–24.
11. Колесса Ф. Усна народна словесність. – Едмонтон, 1983 – С. 145–148.
12. Кучинський М.В. Роль усної народної творчості у розвитку молодших школярів // Поч. школа. – 1993. – №4. – С. 8–13.

Тема. Фольклорна основа «Повісті минулих літ».

Завдання.

1. Визначити історичні умови створення «Повість минулих літ».
2. Прокоментувати композицію «Повісті минулих літ». З'ясувати, які фольклорні жанри увійшли у «Повість минулих літ».
3. Написати реферат.

Форма контролю: реферат.

Література:

1. Білецький Д., Гурвич Ф. та ін. Дитяча література: Посібник для студентів педагогічних і учнів педагогічних коледжів. К: Рад. шк., 1987.
2. Варавкіна З.Д., Мовчун А.І., Черній М.Ф. "Рідне слово" - Либідь, 1999 р.
3. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література - К.: Вища школа, 1988.
4. Нудьга Г. «Не бійся смерті». - К.: Рад.шк., 1991.

Тема. Вплив життя та творчості Григорія Сковороди на формування юної особистості.

Завдання.

1. З'ясувати, як може вплинути життя та творчість Григорія Сковороди на формування підростаючого покоління.
2. Підготуватися до опитування.

Форма контролю: фронтальне опитування.

Література:

1. Стельмахович М.Г. Григорій Сковорода і народна педагогіка // Початкова школа. - 1996.-N1. - С.47-50.
2. Білецький Д., Гурвич Ф. та ін. Дитяча література: Посібник для студентів педінститутів і учнів педучилищ. К: Рад. шк.,1987.
3. Варавкіна З.Д., Мовчун А.І., Черній М.Ф. "Рідне слово" - Либідь, 1999 р.
4. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література - К.: Вища школа, 1988.
5. Струманський В.П."Довго сам учишь,якщо хочеш навчати інших". Проблема навчання й виховання у філософських студіях Г.С.Сковороди // Початкова школа. - 1994.-N11. - С.47.

Змістовий модуль 2.

Основні тенденції розвитку літератури для дітей I та II пол. XIX ст.

Тема. Зображення трагічної долі матері й дитини за часів кріпацтва у поемах Тараса Шевченка «Катерина», «Наймичка», «Сон».

Завдання.

1. Прочитати поеми «Катерина», «Наймичка», «Сон».
2. Прослідкувати, як зображена трагічна доля матері й

дитини за часів кріпацтва.

3. Підготувати реферат «Образ Т. Шевченка у художній творчості для дітей та юнацтва».
4. Вивчити уривок з поеми «Катерина», напам'ять.

Форма контролю: уривок напам'ять.

Література:

1. Кобзар Т.Г.Шевченка.
2. Рідне слово Хрестоматія у 2 ч. /Упорядник Варакіна З.Д. та ін. - К, 1999
3. Калениченко Н.П. "...І будуть люди на землі..." : Т.Г.Шевченко про освіту і виховання // Відродження. - 1994.-N3. - С.65-66.
4. Мартиненко В.О. Тарас Шевченко. // Початкова школа. - 1994.- N11. - С.52-54.
5. Автобіографічний нарис Тараса Шевченка // Учитель. - 1998.- N3. - С.8-9.
6. Онуфрак Г. Як ми знаємо творчість Т.Г.Шевченка//Все для вчителя. - 1998.-N3-4. - С.44.
7. Забужко О. Шевченків міф України // газ. Зарубіжна література. - 1998.-N9
8. Мовчун А. Тарас Григорович Шевченко і його твори в початковій школі // Початкова школа. - 1999.-N2,3. - С.5-10,С.6-12.
9. Струманський В.П. «... Учітесь, брати мої...» : Проблеми всебічного розвитку людини в системі педагогічних поглядів Т.Г. Шевченка // Початкова школа. - 1995.-N3. - С.51-53
10. Москальчук В. Крізь враження дитинства: Ідейно-художній аналіз вірша "Мені тринадцятий минало..." // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 1999.-N1. - С.108-111.
11. Крижанівська О. Образи дітей у творчості Т.Г.Шевченка // Початкова освіта. - 2001.-N7. - С.3.
12. Несвітська В. Буквар - начало всіх начал : (Урок позакласного

читання в 4 класі (За букварем Т.Г.Шевченка "Букварь южнорусский", 1861 р.) // Початкова школа. - 2001.-N1. - С.23-25.

Тема. Олена Пчілка - фольклорист, член-кореспондент АН України (1928). Літературна премія ім. Олени Пчілки, заснована видавництвом «Веселка».

Завдання.

1. Розкрити діяльність Олени Пчілки у царині фольклору.
2. Укласти презентацію про життя і творчість письменниці та лауреатів премії ім. Олени Пчілки.

Вид контролю: презентація.

Література:

1. Кіліченко Л.М., Лещенко П.Я., Проценко ІМ. Українська дитяча література. — К.: Вища школа, 1979.
2. Українська дитяча література: Хрестоматія / Упоряд.: П.В. Вовк, В.С. Савенко. — К.: Вища школа, 1976.
3. Українська література для дітей: хрестоматія / Упоряд. А.І.Мовчун, З.Д.Варавкіна. - К.:Арій, 2011. -680 с.
4. Українська література для дітей: хрестоматія / Упор. О.О.Гарачковська. -К.:ВЦ "Академія", 2011. - 800 с.

Тема. Погляди І.Франка на освіту і виховання (статті «Женщина-мати», «Байка про байку»).

Завдання.

1. Прочитати статті І. Франка «Женщина-мати», «Байка про байку».
2. Виписати цитати про освіту та виховання зі статей Івана Франка «Женщина-мати», «Байка про байку».
3. Віршована казка-поема «Лис Микита». Портрет головного героя.
4. Написати есе «Гумор і сатира на тодішній уряд у казці-поемі «Лис Микита».

Вид контролю: Виписування тез статей , есе.

Література

- 1.Закревська Я. Казки Івана Франка - К., 1966
- 2.Рідне слово Хрестоматія у 2 ч. /Упорядник - Варавкіна З.Д. та ін. -К., 1999
- 3.Січовик І. Кобзарик. - К, 2001.
- 4.Франко І. "Коли ще звірі говорили"
- 5.Українська дитяча література. Хрестоматія у 2 ч. /Упорядник - Луценко І.А. та ін. - К., 1992
7. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література. – К:Вища школа, 1984.

Тема. Літературні казки Б. Грінченка «Два морози», «Три бажання».

Завдання.

1. Опрацювати статті Б. Грінченка про навчання та виховання, роль книги у житті дитини.
2. Прочитати літературні казки Б. Грінченка «Два морози», «Три бажання».
3. Визначити, у чому полягає науково-пізнавальний характер казок письменника.
4. Скласти сюжетний план.

Форма контролю: сюжетний план.

Література:

1. Ковбасенко Ю. Філологічний аналіз оповідання Бориса Грінченка "Украда" // Дивослово. - 1996.-N2. – С.45-46.
2. Погрібний А. Життя і творчість Бориса Грінченка // Дивослово. - 1994.-N3. - С.6-12.
3. Острожинська Т. Вечір, присвячений пам'яті Бориса Грінченка // Дивослово. - 1997.-N4. - С.59 - 61.
4. Бутелько М.А. М.Коцюбинський «Маленький грішник»

- //Розкажіть онуку –2003.– № 9. – С.42–43.
5. Золотаренко К. Подружитися з Васильком: Урок-рольова гра за оповіданням М.Коцюбинського «Ялинка». // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2002.-N2. - С.81-84.
  6. Майоров В. Твори М.Коцюбинського 36. Література. Діти. Час - К, 1979.
  7. Пригодій С.М. У дитячому дивосвіті Марка Твена та Михайла Коцюбинського: Матеріали до уроку-зіставлення. // Все світня література в середніх навчальних закладах України. - 1997.-N12. - С.21-25.
  8. Ситченко А. Ще раз про “Ялинку” М.Коцюбинського // Українська література в загальноосвітній школі. – 2001. – № 6. – С.18–20.
  9. Яценко Т. Виховання в учнів глибоких родинних почуттів: (На матеріалі казки "Мудра дівчина" й оповідання М.Коцюбинського "Ялинка") // Дивослово. - 1997.-N11. - С.43-45.

Тема. Книга Олександра Олеся «Княжа Україна» – захоплююча мандрівка шляхом історії Київської Русі.

Завдання.

1. Прочитати книгу Олександра Олеся «Княжа Україна».
2. Ознайомитися із планом написання рецензії.
3. Написати рецензію за планом.

Рецензія на дитячу книгу

План

1. Автор. Назва. Місце видання. Рік видання.
2. Проблематика.
3. Сюжет. Конфлікт. Композиція.

4. *Оповідач (ліричний герой).*
5. *Тип героя.*
6. *Слово у творі: деталь, повтор деталі, образний лад мови.*
7. *Адресат книги.*

Вид контролю: рецензія.

Література:

1. Українська література для дітей: хрестоматія / Упоряд. А.І.Мовчун, З.Д.Варавкіна. - К.:Арій, 2011. -680 с.
2. Українська література для дітей: хрестоматія / Упор. О.О.Гарачковська. -К.:ВЦ "Академія", 2011. - 800 с.
3. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2 ч. /Упоряд. Луценко І. А. та інші - К., 1992.
4. Жулинський М. Олександр Олесь. - В кн.: Із забуття в безсмертя. - К., 1990.

Змістовий модуль 3. Українська література для дітей I пол. XX ст.

Тема. Образ малого Тарасика (Шевченка) в оповіданні Степана Васильченка «У бур'янах».

Завдання.

1. Прочитати оповідання С. Васильченка «У бур'янах».
2. Проаналізувати образ малого Тарасика (Шевченка) в оповіданні.
3. Написати дійовий аналіз твору.

Вид контролю: дійовий аналіз твору.

Література:

1. Дуб В., Поліщук В. Вивчення творчості Степана Васильченка. - К., 1984

2. Костюченко В. Степан Васильченко: Життя і творчість. - К.: Дніпро, 1978
3. Нестер З. М. Гумор і сатира в творчості С Васильченка. - К., 1962.
4. Олійник В. Творчість С. Васильченка. - К.: Вища школа, 1979.
5. Шумило Н. Проза С Васильченка. - К., 1986.

Тема. Північні оповідання М. Трублаїні «Волохан», «Малий посланець», «Крила рожевої чайки». Пригодницькі сюжети повістей і оповідань «Пустуни на пароплаві», «Лахтак».

Завдання.

1. Прочитати оповідання М. Трублаїні «Волохан», «Малий посланець», «Крила рожевої чайки», «Пустуни на пароплаві», «Лахтак».
2. Проаналізувати своєрідність сюжету творів. Визначити елементи сюжету у творах.
3. Написати реферат або зробити буктрейлер до оповідання, що сподобалося.

Вид контролю: реферат; буктрейлер.

Література:

1. Рідне слово. Хрестоматія. У 2 ч. /Упорядник Варавкіна З.Д. та інші-К, 1999.
2. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2 ч. /Упоряд. Луценко І. А. та ін. - К., 1992.
3. Українська література для дітей: хрестоматія / Упоряд. А.І.Мовчун, З.Д. Варавкіна. - К.:Арій, 2011. -680 с.
4. Українська література для дітей: хрестоматія / Упор. О.О.Гарачковська. -К.:ВЦ "Академія", 2011. - 800 с.
5. Томенко М. Уроки педагогіки Миколи Трублаїні // Учителъ. - 1998.-N2. - С.66-67.
6. «Шхуна "Колумб"» Миколи Трублаїні : інтерактивний урок

позакласного читання // Дивослово : українська мова й література в навчальних закладах. - 2010. - N 7. -. 17-20

Тема. Г. Тютюнник «Вогник далеко в степу».

Завдання.

1. Прочитати повість «Вогник далеко в степу».
2. Визначити художні засоби, які вживає Г. Тютюнник у творі для зображення героїв, повнішого розкриття теми та ідеї.
3. Створити презентацію.
4. **Вид контролю:** презентацію .

1. Рідне слово. Хрестоматія. У 2 ч. /Упорядник Варавкіна З.Д. та інші-К, 1999.
2. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2 ч. /Упорядд. Луценко І. А. та інші - К., 1992.
3. Українська література для дітей: хрестоматія / Упорядд. А.І.Мовчун, З.Д.Варавкіна. - К.:Арій, 2011. -680 с.
4. Тютюнник Г. Вибрані твори. - К.: Дніпро, 1981.
5. Воловець І. Г. Тютюнник. Літературно-критичний нарис. - К.: Дніпро, 1967.

Тема. Тематика, мотиви поезій для дітей Грицька Бойка, Тамари Коломієць.

Завдання.

1. Написати реферат «Поезія шістдесятників для дітей».
2. Грицько Бойко. Висміювання лінощів, безкультур'я, неохайності, неповаги до старших у віршах-мініатюрах «Сашко», «Консультант», «Не знала», «Чому Тимко подряпаний», «Не загублюся».
3. Т. Коломієць . Близькучий майстер поетичного слова,

автор десятків поетичних книг для дорослих і дітей.

4. Використання у роботі з дітьми твору «Веселе місто – Алфавіт». Виховання поваги і глибокої вдячності першій вчительці в одноіменній поезії «Перша вчителька».
5. Веселі, ігрові, гумористичні поезії про природу, тварин «Ручай», «Вітристько», «Гав!». Використання форми народної безконечної казочки у вірші «Дідів обід».
6. Вивчити напам'ять вірші поетів-шістдесятників (на вибір).

Вид контролю: реферат, виразне читання напам'ять.

Література:

1. Живиця: Хрестоматія укр. літ. ХХст.: у 2 кн./За ред. М.М.Конончука. -К.:Твім інтер, 1998.
2. Волгіна Т. Грицько Бойко // Бойко Г. Ростіть дубочки.- К., 1959.- С.3-5.
3. Коломієць Т. Справжнє свято // Бойко Г. Веселинки, вірші, скромовки.- К.,1995.- С. 36.
4. Пархоменко О. Відданість юним // Бойко Г. Вибрані твори в двох томах. Т.1.- К., 1983.- С.5-10.
5. Пархоменко О. Майстер з веселого цеху // Бойко Г. Веселинки.- К., 1973.- С.3-6.
6. У світ із віршами Тамари Коломієць: бібліогр. подорож / Держ. закл. «Національна бібліотека України для дітей»; уклад. Н. В. Загайна. – Київ, 2009. – С. 5.
7. Слов'янова М. Дівчинка зросла поетесою.../ М. Слов'янова // Літ. Україна . – 2005. – 21 квіт. – С. 7.
8. Олійник Б. Поки живий – іди! // Вороњко П.М. Твори: В 4 т. – Т. 1. – К., 1982. – С. 21.

Тема. Своєрідність прози для дітей II пол. ХХ ст. М. Стельмах, В.Кава.

Завдання.

1. Прочитати поетичну дилогію про дитинство М. Стельмаха «Гуси-лебеді летять», «Щедрий вечір», зробити літературно-художній аналіз.
2. Заглиблення в характер юного героя, драматизм подій, ліризм, віра перемоги добра над злом в оповіданнях й повістях Віктора Кави (збірки «Прогуляний день», «Історія одного велосипеда», «Так пахла тиша», «Маркіян»).

Вид контролю: літературно-художній аналіз.

Література:

1. Буряк Б. Земля і люди (М. Стельмах). // Про Михайла Стельмаха. - К., 1972.
2. Килимник О. Світ правди і краси (М. Стельмах) // Килимник О. З вершини літ. -К., 1988.
3. Кравченко І. Мелодії прози (Про характерні риси прози С Стельмаха) // Дніпро. - 1973. - №8.
4. Михайло Стельмах. Вірші для дітей // <http://www.demvanova.netfirms.com/childstore/ukrrhymes/stelmah.htm>.
5. Килимник О.В. Світ правди і краси: Проза Михайла Стельмаха.-К.: Рад. письменник, 1983.-219

Тема. О. Паламарчук. Мотиви творчості письменника.

Завдання.

1. Фольклорні та історичні мотиви у творчості О.Паламарчука. Притчі-казки « Таємниця майстерності», «Притча про правду», «Корінь життя», «Шлях до істини», «Козацький рід»ю

2. Скласти сенкан до казок-притч.

Приклад сенкану до казки-притчі «Таємниця майстерності»

1. Іменник.	Коваль.
2. Прикметник.	Працьовитий, чесний, мудрий.
3. Дієслово.	Виготовляє, кус, майструє.
4. Враження.	Трудівник, чаклун, працівник.
5. Висновок.	Майстерність коваля – в його праці та наполегливості.

Вид контролю: сенкан

Література:

1. Олег Паламарчук. Притчі, новели, казки., К. «Веселка» 1991.
2. Варавкіна З.Д., Мовчун А.І., Черній М.Ф. "Рідне слово" - Либідь, 1999 р.
3. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література - К.: Вища школа, 1988.
4. Нудьга Г. «Не бійся смерті». - К.: Рад.шк., 1991.

Тема. Огляд творчості Лідії Повх, Василя Шкірі, Юрія Шипа., Галини Малик.

Завдання.

1. Познайомитися з життям і творчістю Лідії Повх, Василя Шкірі, Юрія Шипа, Галини Малик.
2. Проаналізувати книгу «Неслухняний дощик» Г. Малик, написати відгук.
3. Написати рецензію на книгу «Як цуценя сніжинки ловило» Л. Повх .

Вид контролю: рецензія.

Література:

1. Повх Л. Школярі-школярики: Вірші для дітей молодшого шкільного віку / Л. Повх. – Ужгород: «Видавництво Олександри Гаркуші», 2007. – 49 с.
2. Повх Л. Біла хата на горбку / Л. Повх. – Ужгород: Карпати, 2006. – 60 с.
3. Закарпатська література для дітей. ХХ ст.: Антологія / Упоряд. Г. Малик. — Ужгород: Вид-во «Закарпаття», 2004. – 592 с.

***Змістовий модуль 4.
Зарубіжна література***

Тема. Аналіз казок Ш.Перро «Феї», «Зачарована красуня».

Завдання.

1. Прочитати казки Ш.Перро «Феї», «Зачарована красуня». Проаналізувати їх.
2. Зробити літературно-художній аналіз казок.

Вид контролю: літературно-художній аналіз.

Література

1. Зарубіжні класики – дітям. Позакласне читання/ Упорядник Г.Ю.Рогінська. -Х.:Вид-во "Ранок", 2011. - 320 с.
2. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упорядник А.І.Мовчун [та ін.]. - К.: Арій, 2011. - 592 с.
3. Зарубіжна література. 3 клас. Навчальний посібник / Упорядник Дмитро Чередниченко, Наталя Шост .-К.: АВДІ , 2009. - 272 с.
4. Зарубіжна література. 4 клас. Навчальний посібник / Упорядник А.І.Мовчун, Л.І.Харсіка.- К.:АВДІ, 2009.-576 с.
5. Волощук Є. Зарубіжна література 5 клас.- К: «Схід Продукт», 2007

Тема. Порівняння казок Шарля Перро та братів Грімм.

Завдання.

1. Прочитати казки "Попелюшка" Ш.Перро та братів Грімм.
2. Зробити порівняльний аналіз казок Ш.Перро та братів Грімм.
3. Написати реферат «Історія розвитку казки в зарубіжній літературі».

Вид контролю: реферат.

Література

1. Зарубіжні класики - дітям. Позакласне читання/ Упорядник Г.Ю.Рогінська. -Х.:Вид-во "Ранок", 2011. - 320 с.
2. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упорядник А.І.Мовчун [та ін.]. - К.: Арій, 2011. - 592 с.
3. Зарубіжна література. 3 клас. Навчальний посібник / Упорядник Дмитро Чередниченко, Наталя Шост . - К.: АВДІ, 2009. - 272 с.
4. Зарубіжна література. 4 клас. Навчальний посібник / Упорядник А.І.Мовчун, Л.І.Харсіка. - К.: АВДІ, 2009. - 576 с.
5. Волошук Є. Зарубіжна література 5 клас. - К: «Схід Продукт», 2007

Тема. Своєрідність казок Г.К. Андерсена «Свинопас», «Соловей», «Нове вбрання короля».

1. Прочитати та проаналізувати казки Г.К. Андерсена.
2. Скласти тестові завдання до казок.
3. Підготувати повідомлення на тему: «У чому своєрідність

та глибокий сенс казок Г.К. Андерсена »

Вид контролю: тести

Література:

1. Зарубіжні класики - дітям. Позакласне читання/ Упорядник Г.Ю.Рогінська. -Х.:Вид-во "Ранок", 2011. - 320 с.
2. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упорядник А.І.Мовчун [та ін.]. - К.: Арій, 2011. - 592 с.
3. Зарубіжна література. 3 клас. Навчальний посібник / Упорядник Дмитро Чередниченко, Наталя Шост . - К.: АВДІ, 2009. - 272 с.
4. Зарубіжна література. 4 клас. Навчальний посібник / Упорядник А.І.Мовчун, Л.І.Харсіка. - К.: АВДІ, 2009. - 576 с.
5. Волошук Є. Зарубіжна література 5 клас. - К: «Схід Продукт», 2007
6. Гренбек Б. Ханс Кристиан Андерсен. Жизнь. Творчество. Личность. - М., 1979.; 2. Брауде Л. Ю. Жизнь и творчество Ханса Кристиана Андерсена. - Л., 1973.

Тема. Вплив світу дорослих на дитячі стосунки у повісті Марка Твена «Пригоди Тома Сойєра».

Завдання.

1. Прочитати повість М. Твена «Пригоди Тома Сойєра».
2. Охарактеризувати образи головних героїв.
3. Скласти асоціативний кущ до образу Тома.
4. Пояснити вислів Ж.-Ж. Руссо «Природа хоче, щоб діти були дітьми, перш ніж стати дорослими». Як він стосується повісті «Пригоди Тома Сойєра» М.Твена?

Вид контролю: характеристика образів.

Література

1. Зарубіжні класики – дітям. Позакласне читання/ Упорядник Г. Ю. Рогінська. -Х.:Вид-во "Ранок", 2011. - 320 с.
2. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упорядник А.І.Мовчун [та ін.]. - К.: Арій, 2011. - 592 с.
3. Бак С. Добра душа – щирий сміх : урок за повістю Марка
4. Твена «Пригоди Тома Сойєра» / С. Бак // Всесвіт. літ. в серед. навч. закладах України. — 2011. — № 9. — С. 22-23.
5. Конспект уроку для учнів 5 класу про гумор та комічне у повісті «Пригоди Тома Сойєра».
6. Гузь О. Система уроків з вивчення повісті Марка Твена «Пригоди Тома Сойєра» / О. Гузь // Всесвіт. літ. та культура в навч. закладах України. — 2014.— № 11.— С.2-13.
7. Цикл уроків зі світової літератури для 5 класу з вивчення повісті «Пригоди Тома Сойєра», що розкривають секрети популярності Марка Твена, історію задуму і написання твору, подають характеристику головних героїв.
8. Мельник Л. Який він, внутрішній світ героя, або Чи справді Том Сойєр – тільки розбишака? : урок-дослідження : 6 кл. /Л. Мельник // Всесвіт. літ. в серед. навч. закладах України. —2005.— № 5. — С. 36-38.
9. Розробка уроку-дослідження з ситуативними іграми за сюжетом твору «Пригоди Тома Сойєра».Мокрій Н. Вивчення повісті Марка Твена «Пригоди Тома Сойєра» : конспекти уроків : 5 кл. / Н. Мокрій // Зарубіж. літ. В шк. України. — 2010. — № 3. — С. 52-55.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

СРС оцінюється в межах комплексної оцінки знань, виходячи із видів роботи та критерій оцінювання з урахуванням особливостей навчальної дисципліни, обсягу годин, що відведені навчальним планом.

Система оцінювання самостійної (індивідуальної) роботи. Самостійна (індивідуальна) студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Критеріями оцінювання можуть бути:

- при усних відповідях: повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, періодичних видань тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки;
- при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, підготовка матеріалу за допомогою комп’ютерної техніки та інших технічних засобів.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання враховуються такі **рівні знань студентів**:

1-й рівень – низький. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу. Відповідь при відтворенні навчального матеріалу – елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення;

2-й рівень – середній. Студент володіє повним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має

достатніх знань для формулювання висновків, порівняння теоретичних знань із практичними прикладами. Відтворюється основний навчальний матеріал, виконуються завдання за зразком, володіння елементарними вміннями навчальної діяльності.

3-й рівень – достатній. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

4-й рівень – високий. Знання глибокі, міцні, узагальнені, системні та творчо застосовуються. Навчальна діяльність має науково-дослідницький характер.

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Дитячий фольклор як специфічний вид творчості. Жанрове та тематичне розмаїття. Класифікація фольклору для дітей.
2. Розкриття теми знедоленого дитинства у творчості Т. Шевченка.
3. Художня довершеність пейзажних творів Т. Шевченка «Тече вода із-за гаю», «Зацвіла в долині червона калина», «Садок вишневий коло хати», «Зоре моя, вечірня». Вірш напам'ять.
4. Пізнавальна і виховна їх цінність байок Л. Глібова для дітей «Лебідь, Щука і Рак», «Коник-стрибунець», «Чиж та Голуб» та ін..
5. Особливості оповідань та казок Олени Пчілки «Сосонка», «Журавель та Чапля», «Куликове болото».
6. Пізнавальна та виховна цінність байок «Маленький вітрячик», «Миша Городянка і Миша Хуторянка», «Дрібненькі грушки».
7. Автобіографічні оповідання І.Франка «Малий Мирон», «У Кузні», «Мій злочин».
8. Аналіз збірка казок І. Я. Франка «Коли ще звірі говорили».
9. Поетичні твори Б.Грінченка для дітей «Шматок хліба», «Ластівка», «На волю», «Дзвоник», «Ксеня».
10. Показ характерів дітей у творах Б.Грінченка «Олеся», «Украла», «Кавуни».
11. Збірка повчальних творів для наймолодших М.Коцюбинського «Про двох цапків», «Дві кізочки», «Іvasик та Тарасик», «Десять робітників».
12. Оповідання М.Коцюбинського, присвячені дітям: «Харитя», «Ялинка», «Маленький грішник». Образи дітей сільської та міської бідноти.

13. Оповідання В. Винниченка про дітей «Федько-халамидник», «Кумедія з Костем», «Бабусин подарунок».
14. Ліричні твори Лесі Українки для малят «Вишеньки», «Мамо, іде вже зима», «Літо краснеє минуло», «На зеленому горбочку».
15. Жанр казки у творчості Лесі Українки «Біда навчить», «Лілея», «Метелик». Виховна та пізнавальна цінність твору.
16. Тематична різноплановість поезій О. Олеся «Все навколо зеленіє», «Весна», «Дощик», «Метелики», «Дві хмароньки».
17. Вболівання поета за збереження кожної живої істоти і дбайливе ставлення до природи у віршах Олександра Олеся «Ялинка», «Снігурі», «Вивірка», «Капустонька».
18. Марійка Підгірянка. Щирість і духовна краса віршів про рідну землю, матір «Що я люблю», «Бескиде, Бескиде...», «Мати», «Колискова».
19. Ліричні твори П. Тичини для дітей «А я у гай ходила», «Хор лісових дзвіночків», «Гай шумлять». Фольклорна основа казок для дітей «Дударик» та «Івасик-Телесик».
20. Виховання любові до природи рідного краю у віршах М. Рильського «Веснянка», «Осінь», «Журавлина пісня», «Річка», «Дощик», «Білі мухи».
21. Проблеми навчання і виховання дітей у творах О. Копиленка «Секрет», «Порізана партя», «Волікове нещастя».
22. Майстерне змалювання характерів дітей, їх сприймання світу в оповіданнях О. Донченка «Щоденник», «Школярі», «Шпаргалка».
23. Проблеми виховання молодої людини у творах М. Трублайні «На морі», «Лови білого ведмедя», «Вовки гоняться за оленями», «Малий посланець», «Крила рожевої чайки».

24. Оповідання Ю. Збанацького про партизанський рух в роки Великої Вітчизняної війни «Щедрий їжа», «Гвардії Савочки», «Ласунка» та ін.
25. Вираження щирої любові до людини і Вітчизни у віршах В. Симоненка «Грудочка землі», «Лебеді материнства». Прочитати вірш напам'ять.
26. Своєрідність творчої манери Н.Забіли (цикл «Про дівчинку Маринку», «Ясоччина книжка», «Катруся вже велика»).
27. Зображення воєнного дитинства в творах Григора Тютюнника «Климко», «Вогник далеко в степу».
28. Оповідання Є. Гуцала, що ввійшли в коло дитячого читання. Місце краси у житті людини.
29. Одвічний мотив боротьби добра і зла в оповіданнях «Сіроманець», «Гусенятко» М. Вінграновського.
30. Винахідливість та сміливість козаків. Казка «Козак Петро Мамарига» М.Вінграновський.
31. Боротьба добра і зла в казці В.Симоненка «Цар Плаксій та Лоскотон».
32. Збірка оповідань про природу «Лісові казки» О.Іваненко: «Бурулька», «Кисличка», «Чорноморденький» та ін.
33. Знайомство дітей з життям і творчістю Т.Шевченка у творах О.Іваненко «Тарасові шляхи», «Марія», «Друкар книжок небачених».
34. Пізнавальна та виховна цінність віршів для дітей «Бублики», «Вереда», «Не загублюся», «Козулія», «Ведмедиці», «Морозець», «Кришталева зимонько» Грицька Бойка.
35. Ліричне змалювання природи у поезіях П. Воронька «Берізка», «Липка», «Ручай течуть», «Ялинка». Гумористичні мініатюри для дітей: «Кіт не знав», «Хвостик ніде діти», «Їжа-хитрячок», «Киця-першокласниця».

36. Висміювання лінощів, безкультур'я, неохайноті, неповаги до старших у віршах-мініатюрах Г.Бойка «Сашко», «Консультант», «Не знала», «Чому Тимко подряпаний», «Не загублюся». Вірш напам'ять.
37. Веселі, ігрові, гумористичні поезії про природу та тварин Т.Коломієць. Вірш напам'ять.
38. Д. Білоус. Книга "Диво калинове" - мудрий батьківський заповіт любити і шанувати мову наших предків, оберігати її красу та чистоту. "Злитки золоті", «Словечко підвело», «Коли забув ти рідну мову», «Рідне слово». Прочитати вірш напам'ять.
39. Цікаві, серйозно-гумористичні поеми Д. Білоуса «Гриць-Гачок», «Веселий Кут». Образи дітей.
40. Поетична дилогія про дитинство М.Стельмаха «Гуси-лебеді летять», «Щедрий вечір».
41. Тема сучасності у повістях В Близнеця «Земля світлячків», «Звук павутинки».
42. Оповідання В.Сухомлинського для дітей, їх пізнавальне й виховне значення.
43. Казки-притчі В.Сухомлинського «Камінь», «Дуб під вікном», «Сьома дочка», «Флейта і вітер».
44. Гумор як засіб виховання в оповіданнях В. Нестайка «Тореадори з Васюківки», «Пригода в кукурудзі», «Велосипед».
45. Притчі-казки О. Паламарчук для дітей « Таємниця майстерності», «Притча про правду», «Корінь життя», «Шлях до істини», «Козацький рід».
46. Різноманітність тематики поезій Ліни Костенко для дітей «Білочка восени», «Синички на снігу», «Мурашки думають про зиму», «Пряля».
47. Різноманітність тематики віршів Д. Павличка для

дітей «Обруч», «Де найкраще місце на землі», «Папуга», «Нічний гість» та ін.

48. Тематична різноплановість поезій І. Драча, що ввійшли в коло дитячого читання «Балада роду», «Троє яблук циганок», «Самотня ластівка», «В товаристві джмеля». Вірш напам'ять.
49. Ідейний зміст віршів Б. Олійника «Похорон учителя», «Оповідання про дорогу дивака». Тема матері в творчості поета «Сива ластівка», «Пісня про матір». Вірш напам'ять.
50. С. Жупанин – закарпатський дитячий письменник. Розмаїтість тем і жанрів творів, що ввійшли в коло дитячого читання. Вірш напам'ять.
51. В. Ладижець – закарпатський дитячий письменник. Тематичне багатство поезій, що увійшли в коло дитячого читання. Вірш напам'ять.
52. Г. Малик – закарпатська дитяча письменниця. Книги для дітей, їх тематика.
53. Юрій Шип – сучасний закарпатський письменник, лауреат літературної премії ім. Л. Глібова.
54. Ш. Перро. Аналіз творів збірки «Казки моєї матінки Гусині»: «Червона Шапочка», «Синя борода», «Попелюшка», «Спляча красуня».
55. Висміювання людських вад: лінощів, улесливості, байдужості, непевності, брехні – в казках братів Грімм «Золота Гуска», «Бременські музиканти», «Гензель і Гретель» та ін.
56. Романтичні риси казок Г. К. Андерсена «Русалка», «Гидке каченя», «Снігова королева», «Соловейко» та ін..
57. Сатиричні казки Г. К. Андерсена «Нове вбрання короля», «Свинопас», «Принцеса на горошині».
58. Фантастичне і реальне у казках Андерсена. Виховне і

естетичне значення казок.

59. Сміливе поєднання реалізму і фантастики в казках О. Пушкіна.
60. Сонячний, радісно-бешкетливий світ дитинства в повісті М. Твена «Пригоди Тома Соєра». Образ Тома у повісті.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Веселка: Антологія української літератури для дітей в 3-х т. /Упорядн. Б.Й. Чайковський. -К.: Веселка,1984-1985. -Т.1 -3.
2. Дитяча література. Д.М.Білецький, Ф.Х.Гурвич, І.М.Проценко та інші. К.: «Рад. школа», 1987.
3. Закувала зозуленька: Антологія укр. нар. поет, творчості: Для ст. шк. віку -К.: Веселка, 1998.
4. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упорядник А.І.Мовчун [та ін.]. - К.: Арій, 2011. - 592 с.
5. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література: Навчальний посібник. - К.: Вища школа, 1998.
6. Рідне слово. Українська дитяча література: Хрестоматія: У 2 кн./ Упоряд. З.Д. Варавкіної, А. Щ.Мовчун. -К.: Либідь, 1999.
7. Українська література для дітей: хрестоматія / Упоряд. А.І.Мовчун, З.Д.Варавкіна. - К.:Арій, 2011. -680 с.
8. Українська література для дітей: хрестоматія / Упор. О.О.Гарачковська. -К.:ВЦ "Академія", 2011. - 800 с.
9. Дитяча література. Твори українських письменників II половини ХХ –поч. ХХІ століття: Навч. посібник / Упор. Н. I. Богданець-Білоскаленко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – 480 с.
- 10.Дитяча література. Хрестоматія. Маловідомі твори українських письменників II половини XIX - I половини XX ст. / Упор. Н. I. Богданець Білоскаленко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – 256 с.
- 11.Кіліченко Л. М. Українська дитяча література: Навч. посібник /Л.М.Кіліченко. – К.: Вища школа, 1988. – 264 с.
12. Мовчун А. І., Варакіна З. Д. Рідне слово. Українська дитяча література. Хрестоматія. Книга перша: Навч.посібник. У двох книгах – К.: Арій, 2007. – 656 с.

Допоміжна

1. Дитяча література / Д. М. Білецький, Ф. Х. Гурвич, І. М. Проценко, В. С. Савенко. – К., 1967. – 542 с.
2. Живиця: Хрестоматія укр. літ. XXст.: у 2 кн./За ред. М.М.Конончука. -К.:Твім інтер, 1998.
3. Жулинський М. Випробування дитинства. Веселка: Антологія української літератури для дітей. У 3 т.- Т.3. -К., 1985.
4. Українське слово: Хрестоматія укр. літ. та літературної критики ХХ ст.(у 4 кн.). -К.:Рось, 1994-1995.
5. Закарпатська література для дітей. ХХ ст.: Антологія / Упоряд. Г. Малик. — Ужгород: Вид-во «Закарпattя», 2004. – 592 с.
6. Література. Діти. Час. -К., 1976.
7. Барвінок. Літературно-художній і загальноосвітній журнал для дітей молодшого та середнього шкільного віку. – Київ. – 2017.

Навчально-методичне видання

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ

Методичні рекомендації
до проведення самостійної роботи
Укладач О.Т.Заяць

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>